

Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
T.a.v. minister van LNVN, mevr. Wiersma
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 28-06-2024

Betreft: Verzoek tot aanpassing van de uitvoeringsregeling meststoffenwet gezien
bijzondere weersomstandigheden in 2024

Excellentie,

Als er een jaar is dat bewijst dat de natuur zich niet laat sturen, dan is het wel 2024. Boeren hebben al sinds het najaar van 2023 te maken met zeer natte weersomstandigheden, en vooral in het voorjaar van 2024 is er extreem veel regen gevallen. Daardoor zijn gewassen veel later dan gewenst of soms helemaal niet in de grond gekomen, en was het niet mogelijk overal (voldoende) te bemesten. Daarmee is dit seizoen ook het ultieme bewijs dat kalenderlandbouw niet werkt.

Agractie Nederland verzoekt de minister van LNVN om voor het bijzonder natte teeltseizoen 2024 anders om te gaan met een aantal regels zoals die zijn omschreven in de uitvoeringsregeling meststoffenwet.

1. Grasland scheuren

Er zijn voor de verschillende grondsoorten periodes waarin onder bepaalde voorwaarden grasland gescheurd mag worden. Op zandgrond mag na 10 mei geen grasland meer worden gescheurd om er daarna een stikstofbehoefte gewas (bijvoorbeeld snijmais) op te verbouwen. Vanwege de natheid van de grond is bij veel bedrijven na 10 mei nog grasland gescheurd om er daarna snijmais of een ander akkerbouwgewas op te verbouwen. We verzoeken de minister coulant te zijn richting deze bedrijven, en gezien de bijzondere omstandigheden hierop niet te handhaven.

2. Uitrijden van dierlijke mest

Door de hevige regenval is er dit voorjaar op veel percelen niet of weinig bemest. Het is op veel graslandpercelen niet gelukt te bemesten vóór de eerste snede. Bouwlandpercelen zijn niet altijd bemest voor het gewas werd gezaaid of gepoot. Er is veel bemestingsruimte onbenut gebleven. Een zeer onwenselijke situatie, zeker gezien het feit dat het mestoverschot dit jaar al zeer groot is als gevolg van de afbouw van derogatie, de invoering van bufferstroken en de verruiming van het aantal NV gebieden.

Vanwege de hoge mestprijzen zal elke agrariër zijn dierlijke mestruimte dit jaar nog zoveel mogelijk proberen te benutten. En omdat het mest uitrijden later is begonnen, is er feitelijk nog veel mestruimte over. Het risico is nu dat er in een korte periode,

vooral aan het eind van de uitrijdperiode (augustus) veel mest zal worden uitgereden. Dat verhoogt het risico op nitraatuitspoeling. Zeker op grasland zou het beter zijn om nog een aantal kleinere mestgiften te doen. Agractie Nederland vindt daarom dat de uitrijdperiode voor dierlijke mest in 2024 tot 1 oktober verlengd moet worden, zodat de mest gedoseerd en volgens behoefte van de gewassen, kan worden uitgereden. Daarmee wordt een goede landbouwpraktijk bevorderd. Dit sluit aan bij de praktijk in de landen om ons heen. Duitsland hanteert in de regelgeving al een langere uitrijdperiode, minimaal tot 1 oktober. Denemarken heeft vanwege de bijzondere omstandigheden in 2023 verlenging geregeld voor de uitrijdperiode en zal dat naar verwachting in 2024 ook doen.

In het verleden is al enkele keren sprake geweest van een verlenging van de uitrijdperiode. Daar werd dan heel kort voor het einde van de originele uitrijdperiode toe besloten. Dit was voor veel boeren te laat omdat ze de laatste mest al hadden uitgereden. Boeren kunnen niet tot de laatste dag wachten omdat er misschien nog een verlenging komt. Het effect was dan ook erg klein. Om dit te voorkomen zou de minister al in een eerder stadium van het groeiseizoen de verlenging van de uitrijdperiode moeten regelen. Om die reden is een beslissing op korte termijn noodzakelijk.

3. Inzaaien vanggewas voor 1 oktober.

Op zand- en lössgrond is het verplicht om na bouwland een vanggewas te zaaien. Dat geldt ook voor maisland. Tenzij er een vanggewas wordt gezaaid dat volgend jaar als hoofdgewas wordt geteeld, moet dit vóór 1 oktober plaatsvinden. Op veel bouwlandpercelen is dit jaar erg laat gezaaid of gepoot. Zelfs op dit moment wordt her en der nog mais gezaaid. Deze mais zal waarschijnlijk niet rijp zijn en geoogst worden vóór 1 oktober. Het is dan niet haalbaar om uiterlijk 1 oktober een vanggewas te zaaien. Nu is het toegestaan om onderzaai toe te passen, echter de draagkracht van de grond is hiervoor niet overal goed genoeg. Agractie Nederland is van mening dat er geen handhaving op de inzaaidatum dient plaats te vinden en dat agrariërs geen sancties of kortingen opgelegd dienen te krijgen voor later inzaaien.

Agractie roept de minister op om, conform de recent aangenomen motie, af te stappen van kalenderlandbouw. Het voorkomen van nitraatuitspoeling is belangrijk, maar dient los te komen staan van maatregelen op datum. Geef agrariërs ruimte om met eigen expertise en inzicht de doelen te halen.

Hoogachtend,

Alién van Zijtveld

Voorzitter Agractie Nederland